

Europese Unie
Regionaal Beleid

nl info regio panorama

8

December 2002

Interview

Frank Gaskell,
Voorzitter van
Euromontana

Samenwerking

Noordwest-Europa

Ter verduidelijking

Het nieuwe
Solidariteitsfonds
van de Europese Unie

Portret van een kandidaat-lidstaat

Slovenië

Ontdekking van een regio

Het Burgenland

In actie

Andalusië en de strijd
tegen de „digitale
tweedeling”

Solidariteit en cohesie

Hoe zou u de rol van Euromontana in een paar woorden omschrijven? Is uw werk vooral technisch van aard of ook „politiek“?

Euromontana is een Europese organisatie voor samenwerking tussen berggebieden. In onze statuten staat dat wij ons richten op „behartiging van de economische, sociale, culturele en milieubelangen van de bevolking van berggebieden“ en dat is mijn mening een goede weergave van wat wij doen.

Ons netwerk bestaat uit regionale en nationale organisaties van Europese berggebieden in de breedste zin van het woord: verenigingen, beroepsgroepen, lokale overheden, bureaus voor de ontwikkeling van economie, landbouw en platteland, milieuorganisaties, onderzoeksinstituten enzovoort. Vanwege deze brede samenstelling kan

Euromontana dynamisch en flexibel inspelen op de uitdagingen waar berggebieden mee te maken hebben en tegelijkertijd werken aan de bevordering van een geïntegreerde en duurzame ontwikkeling.

Hoewel ook wij graag werken volgens het aloude „geen woorden maar daden“ en trots zijn op onze technische en operationele deskundigheid, grijpen we elke mogelijkheid aan om de kwetsbaarheid van de berggemeenschappen aan te geven en het onschatbare economische en sociale potentieel van deze regio's te promoten. In die zin zijn we ook politiek bezig.

De technische rol is belangrijk omdat deze onze politieke rol versterkt en voor meer directe invloed zorgt.

Wat is de belangrijkste boodschap van Euromontana? Hoe wordt er in de lidstaten en op Europees niveau op deze boodschap gereageerd?

Onze boodschap is zeer eenvoudig: de Europese berggebieden behoren tot de laatste gebieden met een grote diversiteit, niet alleen in ecologisch opzicht, maar ook op het gebied van cultuur, vakmanschap en lokale producten.

In deze tijd van mondialisering en standaardisering zijn berggebieden voor Europa een kostbare maar ook kwetsbare

economische en sociale troef. Veronachtzamen van berggebieden is niet alleen moreel een slechte zaak, het is ook vanuit economisch oogpunt onverantwoord.

Het lijkt erop dat deze argumenten zo langzamerhand gaan doorklinken in de opvattingen van de lidstaten en in de strategie van de Europese instellingen met betrekking tot de problemen van de berggebieden. Net als eilanden en zeer dunbevolkte regio's worden ook de berggebieden in het tweede Europese rapport over cohesie omschreven als een terrein waarop de Gemeenschap met voorrang beleid dient te voeren.

Dit is natuurlijk bemoedigend, maar in de cruciale fase waarin we ons momenteel met de uitbreiding van de Unie bevinden en met hervormingen van het regionaal beleid en het landbouwbeleid in 2006 in het vooruitzicht, moeten we onze boodschap blijven herhalen.

Wat zijn de specifieke eigenschappen van de Europese berggebieden?

Hoewel er onderling grote verschillen in welvaart bestaan, hebben alle berggebieden te maken met dezelfde problemen die onlosmakelijk met de bergen verbonden zijn. Dit zijn versnipperde bewoning, slechte toegankelijkheid, gebrekkige communicatie en ongunstige landbouwomstandigheden. Daarnaast

Inhoud

Verantwoordelijk uitgever: Thierry Daman, EC, DG Regionaal beleid.

Deze publicatie is beschikbaar in de 11 talen van de Europese Unie op de Internetsite http://europa.eu.int/comm/regional_policy/index_nl.htm en wordt gedrukt in vijf talen (FR, EN, DE, ES, IT) op kringlooppapier.

Aan de inhoud van deze publicatie kunnen geen rechten worden ontleend.

Tekst: Sophia Desillas, Pierre Ergo, Elisabeth Helming, Jean-Luc Janot, Jean Lemaître, Eamon O'Hara / AEIDL.

Foto's (pag.): Euromontana (1), Michel Maigre (7), TZE Eisenstadt GmbH (11), Nationalpark Donau-Auen (12), Guadalinfo (14)

Omslag: CEDER Serranía de Ronda

4

Interreg III B
„Noordwest-Europa“

6

Evenementen

speelt nog een aantal andere structurele problemen, waaronder een moeilijke toegang tot het hoger onderwijs en een terugloop van de bevolking.

Berggebieden hebben daarnaast echter ook veel specifieke kwaliteiten: rijke natuurlijke hulpbronnen, unieke lokale producten en vooral sterke gemeenschappen met vele mogelijkheden.

Wat is het belang van de Europese dimensie bij de ontwikkeling van berggebieden?

Het zou naar de lidstaten toe oneerlijk zijn te suggereren dat de Europese dimensie van het allergrootste belang is, maar het is een feit dat in de meeste Europese landen aan de problematiek van berggebieden niet veel aandacht wordt geschonken. Het is dus van groot belang om op Europees niveau de afzonderlijke belangen met betrekking tot de berggebieden te combineren en te coördineren en zodoende een werkelijke territoriale samenhang te waarborgen. Een echte Europese strategie voor bergregio's kan er alleen maar toe bijdragen dat de lidstaten zich gaan bezighouden met problemen die zonder deze strategie geen aandacht zouden krijgen.

Bestaat er nationaal beleid voor berggebieden dat als voorbeeld zou kunnen fungeren? Kan men dit ook op Europees niveau uitvoeren?

Ik zie niet zo goed hoe op Europees niveau specifieke vormen van beleid kunnen worden uitgevoerd die in een bepaalde lidstaat succesvol zijn geweest en speciaal op die lidstaat zijn toegesneden. Euromontana is echter wel van mening dat meer algemene benaderingen, waarmee op lokaal niveau ervaring is opgedaan, op een goede manier in een breder kader kunnen worden toegepast. Dit kan met name effect sorteren wanneer dat beleid betrekking heeft op strategische terreinen en op de zogenoemde „comparatieve voordelen“ van berggebieden.

Het succes van kwaliteitsproducten die in bepaalde berggebieden worden ontwikkeld kan bijvoorbeeld waardevolle strategische informatie opleveren voor andere berggebieden. In zijn tussenbalans van het gemeenschappelijk landbouwbeleid erkende commissaris Fischler expliciet dat de productie van hoogwaardige voeding een kans is die niet mag worden gemist. Wij zijn van mening dat deze kans bij uitstek in berggebieden moet worden aangegrepen.

Dit betekent dat er in deze sector nog intensiever moet worden gekeken naar ervaringen die ook elders toepasbaar zijn. Op een aantal strategische gebieden probeert Euromontana in dit opzicht uitwisselingen op Europees niveau te stimuleren. Zo staan we op het punt om een groot project te starten voor informatievoorziening op het gebied van de ontwikkeling van hoogwaardige producten in de verschillende berggebieden van Europa.

Hoe ziet Euromontana de toekomst van het Europees regionaal beleid?

Wij zijn optimistisch want we zijn ervan overtuigd dat Europa de juistheid van onze argumenten zal inzien. Zowel vanuit een oogpunt van billijkheid als vanwege de economische belangen moet uit de hervorming van 2006 een ontwikkelingsbeleid voortkomen dat echt regionaal van aard is en recht doet aan zowel de territoriale als de sociale en economische samenhang. De politieke besluitvormers moeten ook aandacht schenken aan de steeds sterkere trend om economische activiteiten in bepaalde delen van Europa te concentreren.

Men zal de berggemeenschappen in de Europese Unie en hun onvervangbare cultuur, vakmanschap en producten niet laten verdwijnen, des te meer omdat er ook nog berggebieden uit Oost-Europa zullen blijken. Heel Europa zal profiteren van de veiliggestelde toekomst van onze bergregio's.

Gezamenlijk geluid uit de Europese berggebieden

In 1974 werd door de Europese Landbouwconfederatie (ELC) een permanente werkgroep ingesteld die zich moest gaan bezighouden met „sociaal-economische vraagstukken van berggebieden“. Deze werkgroep kreeg de naam „Euromontana“ en bestond uit vertegenwoordigers van de landbouwsector in de Alpen- en Pyreneeënlanden. Om de twee jaar organiseerde de werkgroep een congres.

In 1994 wilde Euromontana de betrekkingen met de Midden- en Oost-Europese landen vernieuwen en ook vertegenwoordigers van buiten de landbouw in haar midden opnemen, bijvoorbeeld uit sectoren als de plattelandsontwikkeling, het milieu enzovoort.

In 1995 was het Poolse Krakau gastheer van het eerste congres van Euromontana dat in een Midden-Europees land werd georganiseerd. Na het succes van dit congres besloot Euromontana om een rechtspersoon op te richten. De vereniging werd opgericht door de vertegenwoordigers van 14 regio's of Europese landen (Albanië, Bulgarije, Schotland, Spaans Baskenland, Frankrijk, Griekenland, Italië, Macedonië, Polen, Roemenië, Slowakije, Slovenië, Zwitserland en de Tsjechische Republiek) die op 4 maart 1996 in Rome bijeen waren.

Momenteel bestaat Euromontana uit 36 organisaties van zeer uiteenlopende aard, die actief zijn in 15 Europese landen (ook Portugal en andere regio's werden lid).

Contactadres

Euromontana
Filips de Goedestraat 46, B-1000 Brussel
Tel. (32-2) 280 42 83
Fax (32-2) 280 42 85
E-mail: euromontana@skynet.be

Internet:
<http://www.euromontana.org/default.htm>

8

Slovenië: Succesverhaal
— In gesprek met Tea Petrin, minister van Economische Zaken van Slovenië

10

Het Burgenland, poort naar Oost-Europa

12

Het nieuwe Solidariteitsfonds van de Europese Unie

14

Andalusië en de strijd tegen de „digitale tweedeling“

Interreg III B „Noordwest-Europa“

Transnationale samenwerking in elke denkbare vorm

Met een totaalbudget van 650 miljoen euro, waarvan 330 miljoen mede wordt gefinancierd door het EFRO, worden de zaken in het programma „Noordwest-Europa/NWE“ (2000-2006) groots aangepakt.

Het werkgebied van het NWE-programma strekt zich uit van Schotland tot Zwitserland. In dit gebied wonen zo'n 171 miljoen mensen, bijna de helft van de bevolking van de Europese Unie. Van de 13 transnationale Interreg III B-projecten beschikt dit programma veruit over de ruimste begroting. Het biedt een unieke gelegenheid voor de betrokken steden en regio's om hun horizon te verbreden en profijt te trekken van de geweldige verrijking van transnationale samenwerking.

Ondanks de economische welvaart die het noordwesten van Europa al lang kent, hebben tegenwoordig veel steden en plattelandsgebieden nog te kampen met de schadelijke en soms zelfs rampzalige effecten van het verval van de industrie, maar ook van een buitensporige concentratie van activiteiten in de grote steden. Regionale ongelijkheid, verstikking van de belangrijkste verbindingaders, achteruitgang van natuurgebieden, problemen met achterstandswijken in steden en overstromingen die enorme schade aanrichten zijn aan de orde van de dag in deze regio's die een centrale rol spelen bij de opbouw van Europa.

Daarom streeft het NWE-programma naar stimulering van een aantal troeven op het gebied van samenwerking — kwaliteit van de infrastructuur voor het wegverkeer, de spoorwegen en de luchtvaart, hooggekwalificeerde arbeidskrachten, degelijke en innovatieve economie enzovoort — en worden tegelijkertijd bovengenoemde nadelige effecten bestreden.

Nieuwe ruimtelijke ordening voor evenwichtiger en duurzamer ontwikkeling

Het NWE-programma bevordert de samenwerking tussen steden en regio's

bij het zoeken naar gemeenschappelijke oplossingen voor hun respectieve problemen. Deze problemen kunnen per definitie alleen efficiënt worden opgelost door transnationale samenwerking. Hiervoor hebben de lidstaten en regio's die aan het programma deelnemen vijf prioriteiten omschreven.

• **Prioriteit 1: een aantrekkelijk en samenhangend systeem van stedelijke centra en regio's** — Tot stand brengen van een beter evenwicht tussen grote en middelgrote steden en tussen

stedelijke en plattelandsgebieden.
Beheersen van de groei van de steden.
Bestrijden van sociale uitsluiting.
Saneren van gebieden waaruit de industrie is weggetrokken.

• **Prioriteit 2: interne en externe toegankelijkheid** — Verbeteren van de verbindingen tussen Noordwest-Europa en de rest van de wereld en bevorderen van alternatieve vervoerswijzen (intermodaal vervoer over zee, per spoor en door de lucht) en strategieën voor duurzame

mobiliteit. De toegang tot de informatiemaatschappij wordt ook bevorderd door activiteiten voor bewustmaking en bevordering van hoogwaardige ICT-toepassingen, gericht op het grote publiek en het bedrijfsleven.

- **Prioriteit 3: beheer van watervoorraden en bestrijding van schade ten gevolge van overstromingen** — Verbeteren van een geïntegreerd en duurzaam beheer van watersystemen en watervoorraden. Voorkomen en verminderen van schade ten gevolge van overstromingen langs rivieren en aan de kust.
- **Prioriteit 4: overige natuurlijke hulpbronnen en cultureel erfgoed** — Verminderen van de milieueffecten van menselijke activiteit door bevordering van groene zones en ecologische corridors. Bestrijden van de uitbreiding van steden. Beschermen en verbeteren van het milieu en het cultureel erfgoed. Ontwikkelen en uittesten van strategieën voor geïntegreerde territoriale ontwikkeling van kustgebieden, beschermde regio's, kwetsbare gebieden en regio's met een grote biodiversiteit.

- **Prioriteit 5: bevordering van de territoriale integratie in zeegebieden in de NWE-zone** — Stimuleren van de samenwerking tussen havens in het NWE-gebied, bevorderen van vervoer over zee over korte afstanden tussen de regio's. Bevorderen van de samenwerking tussen regio's aan zee en in het achterland. Behouden van de visstand en voorkomen van waterverontreiniging ten gevolge van menselijke activiteiten.

De regio Nord-Pas-de-Calais (Frankrijk) beheert het NEW-programma en wordt terzijde gestaan door een gemeenschappelijk technisch secretariaat in Lille. Een begeleidingscommissie en een uitbetalende instantie dragen zorg voor het beheer en de transnationale uitvoering van het programma.

Contactadres

Secretariat Interreg III B ENO
a/s Philippe Doucet,
directeur du programme
„Les Cariatides“, 5ème étage,
24, Boulevard Carnot, F-59800 Lille.
Tel. (33)3 20 78 55 00
Fax (33)3 20 55 65 95
E-mail: nwe@nweurope.org

Het NWE-samenwerkingsgebied

Bij de transnationale samenwerking in het kader van dit programma zijn regio's in de volgende **acht landen** betrokken:

- het volledige grondgebied van **België, Luxemburg, Groot-Brittannië en Ierland**;
- **13 Franse regio's**: Nord-Pas-de-Calais, Picardie, Haute-Normandie, Île-de-France, Basse-Normandie, Centre, Champagne-Ardenne, Lorraine, Bourgogne, Alsace, Franche-Comté, Bretagne, Pays de la Loire;
- **9 Nederlandse provincies**: Overijssel, Gelderland, Flevoland, Utrecht, Noord-Holland, Zuid-Holland, Zeeland, Noord-Brabant, Limburg;
- **6 Duitse Länder**: Nordrhein-Westfalen, Hessen, Rheinland-Pfalz, Saarland, Baden-Württemberg, Bayern (Schwaben, Unter-, Mittel- und Oberfranken);
- **15 Zwitserse kantons**: Basel-Stadt, Basel-Landschaft, Aargau, Solothurn, Bern, Jura, Uri, Schwyz, Obwalden, Nidwalden, Luzern, Glarus, Zug, Zürich, Neuchâtel.

NWGG, voorloper van het concept van „transnationale territoriale planning“

Het NWGG-programma van Interreg II C is de voorloper van het NWE-programma en heeft bijgedragen aan nieuwe inzichten en beheersmethodieken voor de structuurfondsen.

De eerste generatie van het programma voor Noordwest-Europa kreeg in 1997 de naam NWGG (Noordwestelijk Grootstedelijk Gebied) en heeft sindsdien belangrijke ontwikkelingen doorgemaakt. Een snelle blik in het verleden leert dat „de balans bijzonder positief en bemoedigend is“, om de woorden aan te halen van Angèle Martinez, die tegenwoordig verantwoordelijk is voor de financiën binnen het NWE-secretariaat. „NWGG bracht een vernieuwing in het denken en in het beheer van de structuurfondsen teweeg en zette de belangrijkste betrokkenen aan tot denken in termen van gemeenschappelijke winstpunten.“

Ondanks grote verschillen op bestuurlijk, cultureel en juridisch gebied en taalproblemen tussen de zeven deelnemende landen kreeg NWGG toch concreet gestalte in een voor die tijd unieke organisatiestructuur in de vorm van een gemeenschappelijk technisch secretariaat en een begeleidingscommissie die puur transnationaal opereerden.

„Dit succes heeft zich concreet vertaald in een vertienvoudiging van de budgetten“, aldus Angèle Martinez. In totaal zal NWGG maar liefst 45 projecten mede hebben gefinancierd, waarbij 367 organisaties uit alle sectoren betrokken waren.

Het succes van het transnationale concept dat aan NWGG ten grondslag ligt, blijkt ook uit het feit dat de transnationale werkwijze verplicht is gesteld voor de tien andere samenwerkingsgebieden van Interreg C, die deze wijze van besluitvorming niet hadden gekozen (ten tijde van NWGG werkten alleen de samenwerkingsgebieden rond de Oostzee en de Noordzee ook op basis van een transnationaal besluitvormingsmodel). De andere grote stap voorwaarts die dankzij NWGG kon worden gezet, was een veel flexibeler, origineler en doelmatiger beheer van de gelden, waardoor nagenoeg het gehele vrijgemaakte budget ook kon worden gebruikt.

Het communautair beleid en de berggebieden

Op 17 en 18 oktober kwamen zo'n 400 vertegenwoordigers van berggebieden in de Unie bijeen in Brussel voor een congres over de specifieke ontwikkelingsproblemen van berggebieden en de manier waarop deze in de toekomst beter kunnen worden aangepakt in het kader van de structuurfondsen.

In Europa wonen 30 miljoen mensen in berggebieden, die samen 30 % van het Europese grondgebied beslaan.

Het congres werd door de directoraten-generaal Regionaal beleid en Landbouw georganiseerd in het kader van het Internationale Jaar van de bergen. Op de agenda stond onder meer een eerste evaluatie van de effecten van het communautair beleid op berggebieden.

Er vonden drie parallelle workshops plaats, die waren gewijd aan de volgende onderwerpen: regionaal beleid en ruimtelijke ordening, uitdagingen voor de landbouw in de bergen en kwaliteit van leven in de bergen.

Directeur-generaal Regionaal beleid Guy Crauser sloot zijn samenvatting van de workshops en de discussies van deze twee dagen af met een blik op de verschillende perspectieven en wegen die moeten worden bewandeld wanneer de Commissie nadenkt over de steuninstrumenten die na 2006 moeten worden toegepast:

- beter rekening houden met de specifieke eigenschappen van de verschillende berggebieden;
- combineren van beleid tussen sectoren maar ook tussen niveaus van verantwoordelijkheid;
- optimaliseren van het gebruik van de talrijke bestaande instrumenten;
- versterken van de samenwerking en de uitwisseling van ervaringen, met name dankzij Interreg;
- ontwikkelen van de bergen op basis van hun eigen potentieel en kwaliteitsproducten.

Nadere informatie over het congres is te vinden op de website van Inforegio:
http://europa.eu.int/comm/regional_policy/newsroom/index_fr.htm

Wallonië (België)

Binnenvaart op hoog niveau

Met de opening van twee unieke infrastructuurvoorzieningen: de schepenlift van Strépy-Thieu en het aquaduct van de Sart is in de Belgische provincie Henegouwen het ambitieuze moderniseringsprogramma voor het Canal du Centre afgesloten september voltooid.

Het Canal du Centre vormt de verbinding tussen het Scheldebekken, het Franse binnenvaartnetwerk en de rivierverbinding over Sambre, Maas en Rijn en kende in het verleden een enorme „bottleneck“. De aanpassing aan het Europese profiel (1 350 t) van een gedeelte van 3,5 km liet lange tijd op zich wachten vanwege de enorme technische problemen die moesten worden opgelost bij het passeren van de waterscheiding tussen de bekkens van de Maas en de Schelde, waar een hoogteverschil van 88 meter in zeer korte afstand moest worden overbrugd. Om dit probleem op te lossen zijn twee grootse projecten gerealiseerd.

- Een reusachtige lift waarmee schepen van 1 350 t in minder dan 2 uur een traject van ongeveer zeven kilometer kunnen afleggen en een hoogteverschil van 73,15 m kunnen overbruggen. Voor hetzelfde traject hadden ze in het verleden zes uur nodig. De lift van Strépy-Thieu met zijn hoogte van 105 m, lengte van 140 m en breedte van 85 m is op dit moment het grootste bouwwerk ter wereld in zijn soort dat ooit werd gerealiseerd.

- Een indrukwekkend aquaduct (500 m lang, 10 tot 20 m diep en 140 000 t zwaar) waarmee een belangrijk knooppunt van wegen wordt overbrugd. Hier varen de schepen boven het autoverkeer.

Deze modernisering van het kanaal duurde twintig jaar en kostte zo'n 600 miljoen euro. De bouw begon in 1982 en heeft een aantal malen te kampen gehad met financiële problemen. Die moeilijkheden zijn opgelost toen de Europese Commissie het project in haar structuurschema Vaarwegen tot voorrangproject van gemeenschappelijk belang (1993) bestempelde en het Waalse Gewest het project in 1996 onderbracht bij een gemengde vennootschap. Deze wist uit diverse bronnen kapitaal aan te trekken: geld van het Gewest, subsidies van de Europese Unie, langlopende leningen van de Europese Investeringsbank, privé-kapitaal enzovoort.

Voor de bouw was een aantal technische hoogstandjes nodig. De werkzaamheden zijn inmiddels voltooid en het nieuwe

op Europees profiel gebrachte traject is op 2 september 2002 officieel in gebruik genomen. Nu dit knelpunt is opgeheven, kan de binnenvaart gebruik maken van een nieuw traject voor schepen van 1 350 t dat de verbinding vormt tussen enerzijds het Parijse bekken en de regio Nord - Pas-de-Calais (Duinkerken en Lille) en anderzijds Nederland, Duitsland en Oost-Europa. De ingebruikname van het spectaculaire complex van Strépy-Thieu is niet alleen een duidelijk signaal voor de toekomst van een milieuvriendelijke manier van vervoer, maar tegelijkertijd het startsein voor een nieuwe toeristische attractie die uitstekend past binnen de ontwikkelingsstrategie van de provincie Henegouwen die in het kader van doelstelling 1 werd ontwikkeld.

Contactadres

Région Wallonne
Ministère de l'Équipement et des transports
Direction générale des voies hydrauliques de Mons (D 221)
Rue Verte 11
B-7000 Mons
Tel. (32-65) 39 96 10
Internet: <http://voies-hydrauliques.wallonie.be>
(Canal du Centre): <http://www.canal-du-centre.be>

Met de schepenlift van Strépy-Thieu kunnen binnenvaartschepen een hoogteverschil van 88 m overbruggen.

Uw projecten op de website van Info regio

Op de website van Info regio (http://europa.eu.int/comm/regional_policy/index_fr.htm) vindt u per land en per thema gerangschikt een databank met bijna 500 voorbeelden van sociale of economische ontwikkelingsprogramma's die worden ondersteund door de structuurfondsen of de cohesiefondsen. Met behulp van een on line vragenformulier kunt u gegevens invoeren over nieuwe interessante projecten, die kunnen worden opgenomen in de databank. Laat ons dus weten welke projecten u uitvoert. Dat kan op http://europa.eu.int/comm/regional_policy/projects/stories/index_fr.cfm

Portret van een kandidaat-lidstaat

Slovenië

Succesverhaal

Ook in de tijd van het voormalige Joegoslavië deed Slovenië het al goed. Het is het meest welvarende van de tien Midden- en Oost-Europese landen die kandidaat zijn voor toetreding tot de Unie, en al zeer ver gevorderd met de onderhandelingen over toetreding.

Deze oude republiek, die onderdeel uitmaakte van Joegoslavië en in 1991 onafhankelijk werd, grenst in het noorden aan Oostenrijk, in het noordoosten aan Hongarije, in het zuidoosten aan Kroatië en in het westen aan Italië en de Adriatische Zee. Het is een vrij klein land met een oppervlakte van 20 254 km².

Het bergachtige en dicht beboste Slovenië kan in drie natuurlijke regio's worden onderverdeeld: „Gorenjsko“ is de lokale benaming voor het bergachtige Alpengebied, „Notranjsko“ („het binnenland“) strekt zich uit over de kalkplateaus van Karst, en „Dolenjsko“, een gebied met vlakten en heuvels. De meeste industriële activiteit is te vinden in deze laatste regio, maar ook in de steden, waaronder de hoofdstad Ljubljana (350 000 inwoners). Een kuststrook van 46,6 km langs de Adriatische Zee geeft Slovenië toegang tot de zee.

Terug naar welvaart

Slovenië beschikt over zeer gevarieerde natuurlijke hulpbronnen (lood, zink, kwik, steenkool, aardolie en hout) en een sterk gediversifieerde industrie. Door de Sloveense Alpen lopen een aantal belangrijke verbindingroutes van Midden-Europa naar het gebied van de Adriatische Zee. Het land heeft daardoor altijd kunnen profiteren van de handelscontacten die uit dit verkeer voortvloeiden. Daarom is het al vroeg tot ontwikkeling gekomen en draait de Sloveense economie relatief goed.

Voor de onafhankelijkheid was Slovenië de meest welvarende van de zes republieken van het oude Joegoslavië. Het verlies van de Joegoslavische markten en de lange oorlog in Bosnië-Herzegovina hebben de Sloveense economie hard getroffen. De overheid heeft maatregelen genomen om de economie uit het slop te halen en de markt en het bankwezen te hervormen.

Zij stimuleert ook de privatisering van staatsondernemingen, maar dat proces is nog niet voltooid.

Een goede infrastructuur en de aanwezigheid van veel geschoolde arbeidskrachten hebben bijgedragen aan het herstel van het land. Tussen 1994 en 1999 steeg de groei in Slovenië gemiddeld met 4,2 % per jaar en nam de werkloosheid met de helft af (7,3 % in 1999). De inflatie (200 % in 1992) kwam onder controle maar is nog wel relatief hoog (7,9 % in 2000). Het BBP per inwoner lag in 2001 op 69 % van het gemiddelde van de EU-15, waarmee de levensstandaard in Slovenië tussen die van Griekenland en Portugal uitkwam.

De industrie is goed voor 56 % van het BBP van Slovenië. De belangrijkste industriële sectoren zijn de elektronica, elektrische machines, metaalverwerking, metaalnijverheid, elektrische huishoudelijke apparaten en de auto-industrie. Het land exporteert grondstoffen, halffabrikaten, machines, elektromotoren, levensmiddelen, kleding, farmaceutische producten en cosmetica. 70 % van de Sloveense export gaat naar de Europese Unie. Het toerisme is ook een belangrijke bron van inkomsten en is volop in ontwikkeling.

Toetreding

Sinds het land in 1992 internationaal werd erkend, is Slovenië toegetreden tot een groot aantal internationale organisaties. In maart 1998 gingen de besprekingen over toetreding tot de Europese Unie van start.

In de periode 2000-2006 wordt Slovenië niet alleen ondersteund in het kader van Phare, maar krijgt het ook hulp uit het ISPA-programma bij het opzetten van infrastructuurprojecten op het gebied van milieu en vervoer. Verder ontvangt het land in het kader van het Sapard-programma financiële steun voor

pretoetredingsmaatregelen ten behoeve van landbouw en plattelandsontwikkeling. In de periode 2000-2002 kan Slovenië beschikken over een totaal steunbedrag dat als volgt is opgebouwd: Phare: 6,5 miljoen euro per jaar (met nog eens 3,3 miljoen extra in 2001), Sapard: 6,6 miljoen euro per jaar, ISPA: tussen 10,8 en 21,7 miljoen euro per jaar.

Met eigen nationale bijdragen kan Slovenië ook een deel van zijn bijdrage aan communautaire programma's financieren. Het gaat daarbij onder meer om kaderprogramma's voor onderzoek en technologische ontwikkeling en programma's op het gebied van onderwijs en ondernemingen. Slovenië heeft ook toegang tot financieringsbronnen in het kader van multinationale en horizontale programma's die rechtstreeks zijn gekoppeld aan het acquis communautaire.

Contactadres

Ministerie van Economische Zaken
Kotnikova 5

SLO-1000 Ljubljana

Tel. (386-1) 478 36 21

Fax (386-1) 478 35 22

Internet: www2.gov.si/mg/mgslo.nsf

Oppervlakte

20 273 km²

Bevolking (2000)

1 982 600 inwoners

Bevolkingsdichtheid: 98 inw./km²
(EU-15: 115 inw./km²)

Economie en werkgelegenheid

BBP/inwoner (2001):

16 000 EUR (EU-15: 23 200 EUR)

Index BBP/inw. KKP (2001):

69 (EU-15: 100)

Werkloosheid (2001):

5,7 % (EU-15: 7,4 %)

In gesprek met mevrouw dr. Tea Petrin, minister van Economische Zaken van Slovenië

Hoe verklaart u het dat de Sloveense economie het altijd goed doet?

In de afgelopen tien jaar kende de Sloveense economie niet alleen grote structurele

problemen, maar moest zij zich ook staande zien te houden in een omgeving met sterke concurrentie. Het relatieve succes van het Sloveense bedrijfsleven bij deze aanpassing en het vermogen van ondernemers om nieuwe kansen aan te grijpen, kan worden verklaard door een aantal gunstige omstandigheden: een stabiele macro-economische situatie, een evenwichtige en voor het bedrijfsleven gunstig belastingstelsel, de aanwezigheid van gekwalificeerde arbeidskrachten, de ontwikkeling van het hoger onderwijs, een uitstekende geografische ligging die contacten bevordert, moderne technologische infrastructuur, omvangrijke overheidssteun voor wetenschappelijk onderzoek, toegang tot goede gezondheidszorg en meer in het algemeen tot een goede sociale zekerheid.

Wat zijn voor Slovenië de belangrijkste sociaal-economische uitdagingen? Hoe worden deze verwerkt in het nationale regionaal beleid?

Slovenië moet een concurrerende speler worden in de wereldeconomie, en zich richten op producten en diensten met een hoge toegevoegde waarde, op kwaliteit, innovatie en ondernemerszin. We moeten streven naar een sterke economische groei, die van Slovenië een welvarend land met een goede levensstandaard en een groot sociaal welzijn maakt.

Op termijn streven we met onze economische doelstellingen naar versterking van de menselijke factor en de sociale samenhang, naar verbetering van infrastructuur en diensten, naar ondersteuning van een evenwichtige regionale ontwikkeling en naar toetreding van Slovenië tot de Europese Unie. Toetreding tot de Unie wordt beschouwd als een regionaal integratieproces en als een belangrijke stap op weg naar globalisering van de Sloveense economie.

Om dat te bereiken, werken we volgens een driesporenbeleid. Allereerst streven we naar meer flexibiliteit en aanpassingsvermogen van de economie om alle ontwikkelingskansen aan te grijpen. Daarbij willen we de risico's van de openstelling en de integratie van onze economie in de wereldhandel wel zo veel

mogelijk beperken. In de tweede plaats ondersteunen we de aanpassing van ons bedrijfsleven aan een veel grotere markt door bevordering van specialisatie en strategische samenwerkingsverbanden en door het stimuleren van deskundigheidsbevordering. Ten slotte willen we de maatschappelijke risico's van de mondialisering beheersen en streven naar een duurzame globale ontwikkeling.

Tegen deze achtergrond streeft het regionaal beleid van Slovenië naar versterking van de economische vitaliteit van alle regio's. Dat beleid is gebaseerd op de uitgangspunten van duurzame ontwikkeling: ontwikkeling van het volledige potentieel van de regio's zonder de hulpbronnen en de ontwikkelingsmogelijkheden van toekomstige generaties in gevaar te brengen. Ons beleid is gericht op institutionele steun aan individuen, lokale gemeenschappen en regio's met het oog op een snelle en goede aanpassing om nieuwe kansen te benutten.

Ter bestrijding van de regionale economische ongelijkheden voeren wij een beleid dat streeft naar stimulering van ondernemerszin, ondersteuning van de concurrentiepositie van het bedrijfsleven, aantrekken van investeringen en ontwikkeling van de infrastructuur. De programma's voor regionale ontwikkeling worden aangevuld met maatregelen voor ondersteuning van de landbouw, ontwikkeling van het platteland en de ruimtelijke ordening en bescherming van het erfgoed en het milieu.

Wat verwacht uw land vooral van de toetreding tot de Europese Unie?

Met de toetreding tot de Europese Unie zal de economische horizon van het Sloveense bedrijfsleven sterk worden verbreed. We zullen de geboden kansen echter wel zelf moeten benutten. Het is dus belangrijk om het land voor te bereiden op de concurrentie van de gemeenschappelijke markt. Met dat proces hebben we al een begin gemaakt, vooral dankzij de communautaire pretoetredingsmaatregelen.

Met betrekking tot het regionale beleid willen wij dat wij op redelijke wijze gebruik kunnen maken van communautaire structuurmaatregelen. Wij vinden dat Slovenië op dezelfde manier moet worden behandeld als lidstaten met een economische ontwikkeling die vergelijkbaar is met de onze: dat zijn bijvoorbeeld Portugal en Griekenland. Deze gelijke behandeling is noodzakelijk om onze nationale

doelstellingen voor een evenwichtige regionale ontwikkeling te verwezenlijken en om onze achterstand ten opzichte van het gemiddelde in de Europese Unie te verkleinen.

Welke knelpunten bestaan er nog in de onderhandelingen over de toetreding van Slovenië tot de Europese Unie?

Op dit moment (september 2002 — red.) heeft Slovenië voorlopig 28 hoofdstukken afgerond (*). De hoofdstukken waarover we nog onderhandelen, hebben betrekking op de landbouw en de begroting. Op het gebied van de landbouw houden de belangrijkste punten verband met de quota en de mogelijkheden voor Sloveense boeren om in aanmerking te komen voor directe steun. Met betrekking tot de begroting wordt nog onderhandeld over het financiële aandeel van Slovenië en zijn nettobijdrage aan de begroting van de Gemeenschap. Anderzijds zijn wij ervan overtuigd dat met de Commissie de discussie zal worden voortgezet over een territoriale indeling die beter past bij een evenwichtige regionale ontwikkeling, zodat eind 2006 de NUTS-indeling van Slovenië kan worden herzien omdat dat land dan inmiddels lid van de Unie is.

Wat kan Slovenië met betrekking tot het regionaal beleid betekenen voor de Europese Unie en wat kunnen omgekeerd de Unie en haar lidstaten voor uw land betekenen?

Het regionaal beleid verschilt per land. Het „Sloveense model“ met een gespreide ontwikkeling zou interessant kunnen zijn voor lidstaten die te kampen hebben met problemen die vergelijkbaar zijn met de onze. Wij zijn het geheel eens met de — inmiddels empirisch bewezen — opvatting dat de geografische concentratie van economische activiteiten snel kan leiden tot een opeenhoping van voorzieningen, werkloosheid in randgebieden en sterke stijging van de onroerendgoedprijzen in de centrale gebieden. Omgekeerd zouden „goede praktijkvoorbeelden“ op het gebied van een evenwichtige regionale ontwikkeling waarmee in de lidstaten ervaring is opgedaan voor ons van groot belang kunnen zijn bij het ontwikkelen van ons eigen regionaal beleid.

(*) De onderhandelingen over de toetreding tot de Europese Unie omvatten 31 zogenoemde hoofdstukken (red.).

Ontdekking van een regio

Het Burgenland (Oostenrijk)

Poort naar Oost-Europa

Nu de Europese Unie binnenkort wordt uitgebreid, is een ligging aan de oostgrens, die lange tijd een handicap vormde voor de ontwikkeling van het Burgenland, opeens een sterke troef geworden.

In het uiterste oosten van Oostenrijk grenst het Burgenland aan Slowakije, Hongarije en Slovenië. De streek ligt rondom het Neusiedlermeer en wordt gevormd door een unieke droge vlakte. Het gebied hoorde vroeger bij Hongarije, maar maakt sinds 1921 deel uit van Oostenrijk. In de streek ligt geen enkele grote agglomeratie.

De geografische ligging naast het voormalige IJzeren Gordijn zorgde er tientallen jaren lang voor dat de ontwikkeling van het Burgenland niet van de grond kwam. Hoewel de regio in de afgelopen jaren sterker groeide dan het gemiddelde in Oostenrijk, blijft het BBP ver achter bij het landelijk gemiddelde.

De ontwikkeling van het meest oostelijkste deel van Oostenrijk kent ook aanzienlijke intraregionale verschillen. In het noorden hebben rondom de hoofdstad Eisenstadt (11 000 inwoners) zowel het MKB als grote industriële ondernemingen een aantal collectieve projecten opgezet, waaronder het industriepark Siegendorf, het businesspark Müllendorf en het technologiepark in Eisenstadt (zie artikel). Rondom het Neusiedlermeer zijn in het noorden verder het grootste wijngebied van Oostenrijk en het belangrijkste toeristengebied te vinden („Seewinkel“). De economie van het centrale deel van het Burgenland is daarentegen hoofdzakelijk op de landbouw gericht,

terwijl in het zuiden talrijke minerale bronnen en kuuroorden te vinden zijn en deze streek een belangrijk onderdeel is van het bronnengebied Burgenland-Steiermark.

Meer dan 11 % van de actieve bevolking werkt in de land- en bosbouw. Deze sectoren vertegenwoordigen bijna 8 % van de regionale toegevoegde waarde. Dit percentage ligt veel hoger dan het Oostenrijkse gemiddelde. De belangrijkste verwerkende sectoren zijn de metaalnijverheid, de voedingsmiddelenindustrie en de leer- en textielindustrie. Ook de bouw en de mijnbouw spelen een zeer belangrijke rol in de regionale economie. De tertiaire sector vertoont een onafgebroken groei. Deze sector omvat meer dan 60 % van de economische bedrijvigheid en getuigt van het belang van de overheidssector voor de regio.

Het Burgenland wordt doorsneden door de belangrijkste internationale verbindingswegen naar Hongarije. Dit is de reden waarom de regionale politiek ernaar streeft om het land tot de „Poort naar Oost-Europa“ te transformeren en er een knooppunt voor het oost-west handelsverkeer van te maken. Zo biedt het Burgenland vele mogelijkheden voor bedrijven die zich in het oosten van Europa willen vestigen. In dit opzicht heeft de totstandkoming van het

bedrijventerrein voor grensoverschrijdende financiële activiteiten nieuwe perspectieven geopend.

Het programma van doelstelling 1 kent drie belangrijke doelstellingen: het Burgenland ontwikkelen tot een moderne Midden-Europese regio, het gebied voorbereiden op de uitbreiding van de Unie en verkleinen van intraregionale verschillen. Daarvoor moeten de economische prestaties van de regio worden verbeterd en moet het concurrentievermogen van zijn ondernemingen worden versterkt. Vandaar het sterke accent dat wordt gelegd op innovatie, transfer van technologie en ontwikkeling van bedrijfsnetwerken.

Contactadres

Contact

Amt der Burgenländischen

Landesregierung

EU-Verwaltungsbehörde

Landesamtsdirektion

Europaplatz 1

A-7000 Eisenstadt

Tel. (43-2682) 600 29 92

Fax (43-2682) 600 29 94

E-mail:

post.verwaltungsbehoerde@bgl.d.gv.at

Web: www.rmb.at/

Meer informatie over het Burgenland

en de Europese Unie is te vinden op

www.burgenland.at/default.asp?

SAULEID=6&SAEULENHOME=

00272642020028759558

Oppervlakte

3 966 km²

Bevolking

278 600 inwoners

Dichtheid: 70 inw./km²

(EU-15: 118 inw./km²)

Economie en werkgelegenheid

BBP/inw. KKP (1999): 71,4

(EU-15: 100)

Werkloosheid (2001): 8,2 %

(EU-15: 7,4 %)

Structuurfondsen (2000-2006)

Doelstelling 1

EU	Andere overheidsfondsen	Particuliere fondsen	Totaal
271 miljoen EUR	98,57 miljoen EUR	494,32 miljoen EUR	863,90 miljoen EUR

Hightech in het Burgenland

Met Europese steun wordt het Burgenland omgevormd tot een technologiepark.

Het aan de oostelijke grenzen van Oostenrijk gelegen Burgenland was tot dusverre vooral bekend door zijn wijnen en in veel mindere mate vanwege zijn technologische activiteiten. Dankzij het programma van doelstelling 1 is de regio zich gaan richten op hoogwaardige technologie.

Met een bedrag van 7,2 miljoen euro aan Europese subsidies is het „Technologie Zentrum Eisenstadt (TZE)“ opgericht, dat onderdak biedt aan multinationals, MKB en startende ondernemingen in de IT-sector.

Het TZE bestaat uit een aantal gebouwen en hypermoderne faciliteiten met alle IT-infrastructuur die noodzakelijk is voor activiteiten die zijn gebaseerd op hoogwaardige communicatietechnologie. Diverse gemeenschappelijke voorzieningen, waaronder een zaal voor videoconferencing, complementeren deze faciliteiten.

De keuze voor dit park viel om een aantal redenen op Eisenstadt: met 450 000 inwoners in een straal van 45 km rondom de stad en een arbeidsmarktregio van 75 000 actieve personen in de secundaire en tertiaire sector was de hoofdstad van het Burgenland een uitgelezen vestigingsplaats voor dit project.

De cijfers spreken voor zich: sinds de oprichting van het centrum in 1997 groeide de economie in de regio Eisenstadt jaarlijks gemiddeld met 3,6 % en kwamen er 5 200 nieuwe banen bij. Op regionaal niveau heeft het TZE zonder enige twijfel de concurrentiepositie van het Burgenland versterkt en biedt het talrijke mogelijkheden op het gebied van scholing en werkgelegenheid op lange termijn. Des te meer omdat de faculteit Internationale Economische Betrekkingen van de universiteit zich ook zal gaan vestigen in het TZE.

Het succes van het TZE heeft ertoe geleid dat vier vergelijkbare centra

zullen worden opgericht op andere gebieden, waaronder een centrum voor duurzame energie in Güssing en een centrum voor opto-elektronica in Jennersdorf.

Contactadres

Ernst Horvath,
TZE, Technologie Zentrum
Eisenstadt GmbH
Marktstr. 3, A-7000 Eisenstadt
Tel. (43-2682) 70 40
Fax (43-2682) 704 91
Internet: <http://www.tze.at/>

Doelstelling 1 —Burgenland Kleine projecten worden groot

Naast de grote structuurprojecten financiert het programma van doelstelling 1 voor het Burgenland ook kleinschalige lokale projecten in een aantal sectoren. Voorbeelden.

• Onderzoek en Ontwikkeling

Het in Pinkafeld gevestigde audiovisuele bedrijf „Sunamic Visualisierung und Netzwerk GmbH“ kreeg een doelstelling 1-subsidie voor de ontwikkeling van een optisch systeem waarmee een beter kleurcontrast kan worden verkregen en waarmee bij buitenprojectie videobeelden beter kunnen worden bekeken.

• Scholing in bedrijven

In een aantal IT-bedrijven uit Eisenstadt werd een tweejarige

beroepsopleiding ingevoerd volgens het principe van „learning by doing“.

• Sociale integratie

In het zuiden van het Burgenland organiseert de organisatie Bungis scholingsprogramma's voor gehandicapten en langdurig werklozen.

• Lokale producten

Met doelstelling 1-subsidies kunnen boerinnen van de plattelandsmarkt in Bad Tatzmannsdorf hun kramen verhuizen naar het centrale plein in die plaats.

• Vruchtensappen

In Stegersbach werd een logistiek centrum gebouwd voor opslag, verpakking en etikettering van vruchtensappen.

• Kuurrestaurant

Met steun in het kader van doelstelling 1 kon een restauranthouder zijn droom verwezenlijken: hij opende zijn eigen restaurant in de buurt van een thermische bron. Zo is een aantal projecten van kleine ondernemingen gelieerd aan het kuurwezen, een andere belangrijke sector voor de regionale economie.

Het nieuwe „Solidariteitsfonds van de Europese Unie“

Na de overstromingen die in de zomer van 2002 een aantal delen van Europa teisterden, heeft de Commissie voorgesteld om een nieuw Solidariteitsfonds in te stellen om sneller te kunnen reageren op natuurrampen.

De ernstigste overstromingen sinds tientallen jaren hebben medio augustus grote schade aangericht in Midden-Europa en meer dan 100 mensenlevens geëist. De schade aan infrastructuur en huizen loopt in de miljarden euro's. De schoonmaak en de wederopbouw van de getroffen gebieden zal maanden zo niet jaren gaan kosten.

In Midden-Europa werden Duitsland, Oostenrijk, de Tsjechische Republiek en Slowakije het zwaarst getroffen. Het Duitse Land Saksen kreeg het bijzonder zwaar te verduren: toen de Elbe veranderde in een woest kolkende stroom ontstond grote schade aan historische monumenten en andere plaatsen in Dresden. Tienduizenden inwoners moesten worden geëvacueerd, ook in Chemnitz en Leipzig.

In het Oostenrijkse Krems moesten duizenden mensen uitwijken naar de hogere verdiepingen van flatgebouwen om aan het ontketende water van de Donau te kunnen ontsnappen. In de Tsjechische Republiek, waar dergelijke overstromingen eeuwenlang niet meer waren voorgekomen,

moesten 40 000 inwoners van Praag in tijdelijke opvanggelegenheden worden ondergebracht. Ook Slowakije werd zwaar getroffen: in Bratislava deden zich ernstige stroomstoringen voor en er ontstond aanzienlijke schade aan wegen en andere vervoersinfrastructuur.

Europees Solidariteitsfonds

De Europese Commissie heeft zich niet alleen in woorden met de slachtoffers solidair getoond en snel gereageerd: op 28 augustus maakten de Europese commissarissen tijdens hun vergadering een reeks steunmaatregelen bekend voor de getroffen gebieden, waaronder een aantal aanpassingen en verschuivingen in de structuurfondsen. Bij gebrek aan een specifieke begrotingslijn voor rampen van deze omvang stelde de Commissie voor om een nieuw rampenfonds in het leven te roepen.

Op 18 september 2002 heeft de Commissie een voorstel voor een uitvoeringsverordening voor een

Nationaal park van Donau-Auen (Oostenrijk):
dode zij-armen van de Donau worden bij de rivier getrokken ter voorkoming van overstromingen.

„Solidariteitsfonds van de Europese Unie“ goedgekeurd. Het nieuwe fonds zal bestaan uit een snel instrument dat los staat van de structuurfondsen en bestemd is voor steun aan gebieden die worden getroffen door grotere rampen.

Op het fonds kan in voorkomende gevallen een beroep worden gedaan door lidstaten en landen waarmee wordt onderhandeld over toetreding tot de Unie.

Het fonds zal zich richten op het verlenen van directe financiële steun om de normale levensomstandigheden van inwoners, regio's en landen zo snel mogelijk te doen terugkeren. Het zal zijn activiteiten dus beperken tot leniging van de meest directe noden. De wederopbouw op langere termijn van infrastructuur en de economische structuur dient met andere instrumenten plaats te vinden. De communautaire steun zal een aanvulling vormen op de steun van de betrokken landen.

De steun van het fonds is bedoeld voor:

- onmiddellijk herstel van belangrijke infrastructuur, waaronder faciliteiten voor de levering van energie, distributie en behandeling van water, communicatie- en vervoersnetwerken en organisaties op het gebied van volksgezondheid en onderwijs;
- tijdelijke huisvesting van inwoners en hulpverleners;

- veiligstellen van beschermende infrastructuur, waaronder dijken;

- saneren van aangetaste natuurgebieden.

Financiering zal worden toegekend op verzoek van het betrokken land op basis van een overeenkomst tussen de Europese Commissie en het ontvangende land. De uitvoering van de hulp en de selectie van de verschillende projecten vallen onder de bevoegdheid van het betrokken land en de betrokken regio's.

Nadat de oprichting van het fonds door de Raad en het Europees Parlement is goedgekeurd, zal het in november 2002 operationeel worden.

Europees commissaris Michel Barnier voor Regionaal beleid is verantwoordelijk voor dit fonds en wilde met zijn voorstel benadrukken dat „met het Solidariteitsfonds van de Europese Unie onmiddellijk hulp kan worden geboden“ maar tegelijkertijd de nadruk leggen op het feit dat „in de eerste plaats preventie, management van risico's en interregionale en internationale samenwerking moeten worden verbeterd“. Volgens Michel Barnier is het voorkomen van risico's één van de prioriteiten van het toekomstige regionaal beleid.

Nadere informatie is te vinden op

http://europa.eu.int/comm/regional_policy/index_en.htm

IRMA voorkomt hoog water in Rijn en Maas

In het kader van Interreg II C heeft de Unie 153 projecten ter voorkoming van gevaren in het stroomgebied van Rijn en Maas medegefinancierd.

In een tijdsbestek van dertien maanden zijn de Rijn en de Maas in 1993 en 1995 tweemaal buiten hun oevers getreden met enorme overstromingen tot gevolg. Dit was de aanleiding voor een transnationaal preventieprogramma dat de naam IRMA kreeg („Interreg Rhin-Meuse Activities“). In 1997 is het met subsidie van het EFRO in het kader van Interreg II C van start gegaan. IRMA bevordert de samenwerking en geïntegreerde aanpak van de overstromingsproblematiek. Het programma stimuleert de uitwisseling van ervaringen tussen de landen in het stroomgebied van de Rijn en de Maas, te weten Nederland, België, Frankrijk, Luxemburg, Duitsland en Zwitserland. Met een budget van 419 miljoen euro, waarvan eenderde

afkomstig is van de Europese Unie, worden in het kader van IRMA 153 projecten uitgevoerd op drie hoofdggebieden: ruimtelijke ordening, watermanagement en preventie van overstromingsschade.

Contactadres

Secretariaat van het IRMA-programma

Postbus 30940 IPC 365

2500 GX Den Haag

Tel. (31-70) 339 51 19

Fax (31-70) 339 12 13

E-mail: irma@minvrom.nl

Internet: www.irma-programme.org

Andalusië en de strijd tegen de „digitale tweedeling“ Ruim baan voor Internet

In het kader van het innovatieve werk van het EFRO ontwikkelt de regering van Andalusië (Spanje) het programma „Guadalinfo“. Doel: breedbandinternet toegankelijk maken voor alle inwoners, ook van kleine en afgelegen plaatsen. Bij wijze van proef zullen 25 openbare centra voor toegang tot Internet worden ingericht, als ware het 25 bruggenhoofden in de strijd tegen de digitale tweedeling.

Een betere naam als Guadalinfo was voor dit project moeilijk te vinden! „Guada“ (Oued) betekent „rivier“ in het Arabisch. Eeuwenlang lag de meest zuidelijke rivier van Spanje in de invloedssfeer van de Arabieren, die er duidelijk zichtbare sporen achterlieten. Het woord Guada verwijst naar een stroom, iets dat uit een bron vloeit, net als informatie zijn bron heeft. Deze kostbare bron van informatie is echter niet voor iedereen even goed toegankelijk.

Andalusië kent een vrij hoog percentage Internetgebruikers (22,8 % van de bevolking) en scoort daarmee iets hoger dan gemiddeld in Spanje (21,2 %). Toch gaan achter deze cijfers grote verschillen schuil, met name waar het gaat om breedbandinternet. Tussen de grote stedelijke centra en kleine afgelegen plaatsen in achterstandssituaties op het platteland of in de bergen van Andalusië bestaan grote verschillen. Particuliere telecombedrijven investeren vanwege een te laag rendement niet graag in dunbevolkte en minder welvarende

gebieden. Een getal: momenteel zijn alleen steden met meer dan 65 000 inwoners aangesloten op de kabel (een van de mogelijkheden voor breedbandinternet). Op korte termijn zal hierin geen verandering komen. Wanneer de markt zijn gang gaat, worden dorpen van 5 000 inwoners en minder de komende twintig jaar niet op de kabel aangesloten.

Zo ontstaat er een kloof tussen grote en kleinere plaatsen. Deze kloof wordt zelfs steeds groter en groeit uit tot een „digitale tweedeling“. In situaties waarin een aansluiting op breedbandinternet niet mogelijk is, ontstaat een reeks van achterstanden, hetgeen niet aanvaardbaar is in een tijd waarin niemand voor toegang tot scholing, werkgelegenheid of diensten zonder een computer kan. „Ontbreken van Internet staat dus synoniem voor sociale uitsluiting. Het werkt daarnaast ook belemmerend op innovatie en de economie“, vindt Jose Carlos Alarcon, secretaris-generaal voor ontwikkeling van de informatiemaatschappij in de Andalusische regering.

25 centra

Om breedbandinternet voor iedereen in Andalusië toegankelijk te maken, is dus een flinke impuls van de overheid nodig. En daar wil het Guadalinfo-programma dan ook voor zorgen. Dit programma is een van de innovatieprojecten die worden ondersteund door het EFRO. In het kader van Guadalinfo zullen in kleine plaatsen met de grote achterstanden 25 openbare centra voor toegang tot breedbandinternet worden ingericht. Dankzij de stimulerende rol van de Andalusische regering zullen particuliere telecombedrijven in deze gebieden de investeringen doen die noodzakelijk zijn voor deze snelle en goedkope vorm van Internet.

De bevolking zal niet alleen voor hardware en verbindingen bij de 25 centra terecht kunnen. Zij zullen fungeren als bruggenhoofd in de strijd voor een geïntegreerde lokale ontwikkeling.

Ruimte voor innovatie

Rondom de centra zal een aantal projecten worden uitgevoerd. Het eerste heeft te maken met „geografische informatie“. De gedachte is om door middel van Internet en uitgaande van specifiek lokale behoeften een aantal onlinediensten te ontwikkelen voor de bevolking. Zo zullen bijvoorbeeld gedetailleerde dorpsplattegronden worden gemaakt, lijsten worden opgesteld van dienstdoende apotheken of de spreekuren van plattelandartsen worden gepubliceerd. Deze „micro-informatie“ zal nuttig zijn voor de inwoners. Voor het beheer van deze informatie zullen wellicht nieuwe bedrijfjes ontstaan. Zo worden twee vliegen in een klap geslagen: de sociale structuur wordt verbeterd en economische activiteiten worden gestimuleerd.

Een ander voorbeeld van een project dat door de openbare centra wordt gestimuleerd is de steun aan vormen van afstandsonderwijs die zich richten op inwoners in probleemsituaties: jongeren, werklozen of vrouwen. Er zal financiële steun worden verleend aan bedrijven die afstandsonderwijs (e-learning) kunnen verzorgen dat werkelijk is toegesneden op de behoeften van de doelgroepen.

Het „ASP“-deel (application service provider) van het programma is gericht op een ander type diensten. In kleine plaatsen kunnen vele kleine ondernemingen geen beroep doen op de noodzakelijke diensten voor boekhoudkundig advies of verkoopondersteuning. Ook in dit geval kan via Internet een oplossing worden geboden. Al deze kleine ondernemingen moeten dan wel bijeen worden gebracht om een voldoende grote vraag naar ASP-diensten tot stand te brengen.

Ten slotte stimuleert Guadalinfo de vorming van „virtuele gemeenschappen“ die zijn gebaseerd op samenwerking tussen een aantal pilotcentra. Deze gemeenschappen kunnen zich overal in Andalusië bevinden en zullen informatie uitwisselen over zeer uiteenlopende onderwerpen van gemeenschappelijk belang, waaronder bijvoorbeeld de inzameling van voedsel voor de derde wereld, het verzamelen van volksliedjes of de konijnenjacht in de bergen.

Op weg naar autonomie

Guadalinfo wordt gecoördineerd door de Andalusische regering in het kader van zijn „I@landalus“-plan met strategische initiatieven voor de ontwikkeling van de informatiemaatschappij. Na een openbare aanbesteding zullen de 25 centra eind 2002 worden geselecteerd. Het innovatieve project zal tot juni 2004 gaan lopen. De Andalusische centra (die worden beheerd door publieke of particuliere organisaties zonder winstoogmerk) ontvangen een subsidie voor inrichting en exploitatie en krijgen managementadvies. Wel moeten ze op grond van de selectiecriteria na twee jaar zelfstandig kunnen zijn. Guadalinfo gaat uit van de dynamiek van netwerken en van sneeuwbal effecten. Met het project wordt ernaar gestreefd om in 2004 breedbandinternet beschikbaar te hebben in het grootste deel van de gemeenschappen met minder dan 20 000 inwoners. Zal Internet dan op even ruime schaal voorhanden zijn als het water in de rivieren?

Contactadres

Andres Garcia Lorite

Directeur van het Guadalinfo-programma

*Consejería de la Presidencia
Junta de Andalucía*

*Avda de la Borbolla, n° 1
E-41071 Sevilla*

Tel. (34-955) 00 10 68 (30 10 68)

Fax (34-955) 00 10 52 (30 10 52)

E-mail:

andres.g.lorite@juntadeandalucia.es

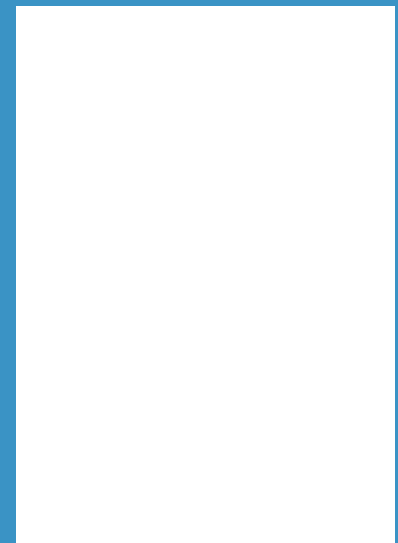
Internet: www.guadalinfo.net

Samenwerking zonder grenzen 33 voorbeelden van Interreg-projecten

Verkrijgbaar in alle talen van de Unie.

Regional revival — Successful projects financed by the Structural Funds in Austria

Selectie van 21 door de EU medegefinancierde projecten in Oostenrijk.
Verkrijgbaar in het Duits en het Engels.

Feiten en cijfers

• Andalusië

Met 7 miljoen inwoners is Andalusië de dichtstbevolkte regio van Spanje. Het is ook een van de grootste regio's in Europa: 87 599 km².

• eEurope 2005

Op 29 mei 2002 heeft de Commissie haar goedkeuring gegeven aan het actieplan eEurope 2005: een informatiemaatschappij voor iedereen".

http://europa.eu.int/information_society/eeurope/action_plan/index_en.htm

• Budget

Guadalinfo (2002-2003) heeft een budget van 5,85 miljoen euro. Het EFRO levert een bijdrage van 2,94 miljoen euro. De Andalusische regering draagt 1,33 miljoen euro bij en de particuliere sector 1,58 miljoen euro.

On line

<http://european-convention.eu.int/>

In de conventie over de toekomst van Europa werken vertegenwoordigers van regeringen, nationale parlementen, het Europees Parlement en de Europese Commissie aan een institutioneel kader dat is aangepast aan ontwikkelingen in de wereld, aan de verwachtingen van de burgers en de uitbreiding van de Unie. Deze elftalige website geeft informatie over de organisatie van de conventie, de planning van de werkzaamheden, documenten en bijdragen en kan op trefwoord worden doorzocht. Websurfers kunnen in een discussieruimte hun mening geven en voor maatschappelijke organisaties is er een on line forum.

www.newtowns.net

Dit is de website voor de „nieuwe steden“ die in de meeste gevallen in de jaren zeventig werden gebouwd om een evenwichtige territoriale ontwikkeling te bevorderen. In het Europees Platform nieuwe steden (EPNS) werken momenteel steden samen uit Frankrijk, Engeland, Nederland, Wales, Schotland, Noord-Ierland, Finland, Zweden en Spanje. Het staat open voor alle nieuwe steden in Europa. Het actieprogramma bestaat uit een aantal Interreg III-programma's en richt zich via het ASIA Urbs-programma op de uitwisseling van goede praktijkvoorbeelden met nieuwe steden in Azië.

www.sustainableregions.net

Opsporen en bekendmaken van wegen naar een duurzame regionale ontwikkeling, waarmee regio's kunnen inspelen op de eisen en de kansen van een mondiale economie zonder afbreuk te doen aan hun sociaal-economische structuur en het milieu: dat is het doel van deze site die voort is gekomen uit het TASK-programma (Towards a Sustainable Knowledge Based Region). Het is een experimenteel programma dat in Wales wordt uitgevoerd in het kader van de innovatieve regionale actieplannen die mede door de EU worden gefinancierd. De site is in het Engels en wordt gebruikt om in netwerkverband samen te werken met andere Europese regio's.

Contactadressen

Europese Commissie, directoraat-generaal Regionaal beleid
Eenheid 01 Informatie en communicatie
Thierry Daman
Tervurenlaan 41, B-1040, Brussel
Fax (32-2) 296 60 03
E-mail: regio-info@cec.eu.int
http://europa.eu.int/comm/dgs/regional_policy/index_nl.htm

Commissaris Michel Barnier:
http://europa.eu.int/comm/commissioners/barnier/index_nl.htm

Informatie over regionale steun van de Europese Unie:
http://europa.eu.int/comm/regional_policy/index_fr.htm

ISSN 0000-0000

© Europese Gemeenschappen, 2002

Overname van de inhoud van deze uitgave is toegestaan met bronvermelding

Gedrukt in België

BUREAU VOOR OFFICIËLE PUBLICATIES
VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAP

L-2985 Luxemburg